

PROGRAM

RADA

ZA

2018. GODINU

NAZIV UDRUGE:	Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije UOSI SMŽ
ADRESA:	Jelene Babić 18
MJESTO:	44250 Petrinja
Odgovorne osoba:	Dijana Smajo, predsjednica Aleksandra Milković, dipl.nov izvršna direktorica
Telefon:	044/719 482
Mobitel:	091/4050 530 – Dijana Smajo 091/4050 533 – Aleksandra Milković
Elektronička adresa:	predsjednica@uosismz.hr tajnik@uosismz.hr

1.

AKTIVNOSTI PROGRAMA RADA UOSI SMŽ U 2018.

STRATEŠKI CILJ :

Unaprjeđenje i širenje socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

SPECIFIČNI CILJ BR.1.

Pružanje i kontinuiran razvoj socijalnih usluga za djecu s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom u zajednici

Redovne aktivnosti:

Trenutno u našoj Udrudi raspolaćemo s 2 kabineta radne terapije i 2 grupe terapije senzorne integracije koje su u potpunosti kapacitirane (6 djece u danu – 30 djece tjedno) te su otvorene liste čekanja.

RADNA TERAPIJA - MALA KUĆA - PETRINJA

RADNA TERAPIJA – SOBA ČUDA - SISAK

TERAPIJA SENZORNE INTEGRACIJE – SOBA ČUDA - SISAK

Radni kapaciteti su popunjeni i očekuje se u lipnju 2018. povratkom Natali Klarić Pranić s porodiljnog dopusta otvaranje trećeg kabineta radne i senzorne terapije (kombinacija) obzirom da je djelatnica sposobljena za obadvije terapijske usluge te će se raspored i prioriteti utvrditi prema stanju na otvorenim listama čekanja.

Trenutno je (studeni 2017.) u terapijske aktivnosti uključeno 72 djece i mladih s TUR i invaliditetom – 54 muškog i 18 ženskog spola i to:

- u dobi do 3 godine - 5 djece
- u dobi od 4 do 7 godina - 36 djece
- u dobi od 8 do 14 godina – 24 djece
- u dobi iznad 14 godina - 7 mladih

teritorijalno dolaze iz sljedećih sredina:

- iz Siska -46 djece
- Iz Petrinje – 15 djece
- iz Hrvatske Kostajnice – 3 djece
- po dvoje iz Popovače, Novske i Sunje
- po jedno iz Dvora i Gline

Trogodišnji program "Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju udruge" financiran od strane Ministarstva za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku - „Jednake mogućnosti – a ne ograničenja“ - prvagodina programa do svibnja 2018., a druga od svibnja 2018. – 240.000,00 kn

Uz redovne aktivnosti (sufinancirane plaće terapeuta u iznosu 50%) i druge dodatne aktivnosti:

PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA OSI I RODITELJIMA DJECE S TUR I INVALIDITETOM – GRUPNA I INDIVIDUALNA – vanjska usluga dr.sc. Daša Poredoš Lavor – mjesečno 4

individualna i jedan grupni termin

SKRAĆENI BORAVAK, ODMOR OD SKRBI, IGRAONICA, KREATIVNA RADIONICA GODIŠNJI SUSRET RODITELJA I DJECE – članova Udruge (u planu za travanj 2018.)

„Želim da se i moj glas čuje“ – projekt financiran od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja – provedba u 2018.- do 31.08.2018. – trenutni status u vrijeme pisanja Programa rada je da je projekt odabran i na listi je privremeno odabranih ali iznos se ne zna – partneri Dječji vrtić petrinčica, Prva

osnovna škola Petrinja i OŠ Braća Ribar iz Siska

PROGRAM MALE ŠKOLE – GRUPNI I INDIVIDUALNI –uz korištenje asistivne tehnologije i potpomognute komunikacije

POMOĆ U UČENJU

RADIONICE ZA STRUKU I DJELATNIKE VRTIĆA I ŠKOLA – 3 u sklopu projekta

EDUKATIVNA RADIONICA O ASISTIVNOJ TEHNOLOGIJI – svibanj 2018.

Za lakši i kvalitetniji život – projekt ESF / HZZ - Pružanje usluge osobne asistencije –godišnje 513.900,68 kn –

OSOBNA ASISTENCIJA - 4 OSOBE S INVALIDITETOM I 4 OSOBNA ASISTENTA

Zaželi – program zapošljavanja žena –

ZAPOŠLJAVANJE 20 ŽENA ZA POMOĆ 120 KORISNIKA - početak provedbe očekuje se u 2018

SPECIFIČNI CILJ BR.2.

Sudjelovanje u stvaranju mreže socijalnih usluga s ciljem osiguranja integrirane socijalne usluge u zajednici

u planu je intenzivirati rad i očekuje se natječaj MDOMSP za ulazak u mrežu pružatelja usluga –UOSI SMŽ ima rješenje o zadovoljavanju minimalnih tehničkih uvjeta za pružanje psihosocijalne podrške u objektima u Petrinji i Sisku te za poludnevni boravak za 10 osoba u Petrinji. Nadležnom ministarstvu na njihov zahtjev poslali smo na odobrenje slijedeće potrebe:

- TERAPIJA SENZORNE INTEGRACIJE – INDIVIDUALNO
- RADNA TERAPIJA/VJEŽBE SVAKODNEVNIH VJEŠTINA – INDIVIDUALNO
- PSIHOSOCIJALNA PODRŠKA – INDIVIDUALNA I GRUPNA
- FIZIOTERAPIJA/POLUDNEVNI BORAVAK – INDIVIDUALNA I GRUPNA
- ODGOJ I EDUKACIJSKA REHABILITACIJA – INDIVIDUALNA
- LOGOPEDSKA TERAPIJA - INDIVIDUALNA

STRATEŠKI CILJ

Razvoj društvenog poduzetništva (gospodarska djelatnost, samofinanciranje)

SPECIFIČNI CILJ BR.1.

Razvoj specijaliziranih radnih mjesta za OSI i njihovo osnaživanje i edukacija

GLINENA PRIČA- REVITALIZACIJA LONČARSTVA -u suradnji s udrugom GRAK

HBOR – 50.000,00 kn - lončar kao stručni suradnik u ovom projektu prenosi lončarske vještine i na 20 osoba iz teško zapošljivih skupina, među kojima su osobe s invaliditetom te kupnja lončarskog kola prilagođenog za osobe s invaliditetom

Prošli smo administrativno ocjenjivanje i na projektima sa sličnim ciljevima osnaživanja osobnih kapaciteta naših članova i marginaliziranih skupina kojima bi povećali njihove osobne kompetencije i zapošljivost – projekti Inkluzivni poljuprивredni lanac i prerada samoniklog bilja

STRATEŠKI CILJ :

Suradnja i umrežavanje s organizacijama civilnog društva u Hrvatskoj i regionalno

PLATFORMA 53 - savez petrinjskih udruga : Udruga GRAK, Udruga mladih K.R.I.D., Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije, Udruga Pomoć starijim osobama, Udruga Naš

život, Udruga mladih Novi svijet, Društvo naša djeca Petrinja, Centar za osobni razvoj IZVOR i Udruga HURA.

Aktivnosti vezane uz uređenje „Poduzetničko-društvenog centra Petrinja“ - Gajeva 40a Petrinja – kroz Intervencijski plan

Hrvatski savez udruga OSIce – nacionalno djelovanje – sjedište u Sisku, Frankopanska 5, predsjednica Saveza Aleksandra Milković, Članice Upravnog odbora Dijana Smajo i Ana Alapić – umrežavanje i suradnja s drugim Udrugama

Sporazum o međusobnoj suradnji 2012. – udruge potpisnice – Udruga slijepih Sisak-SMŽ, Dijabetičko društvo grada Siska, UOSI SMŽ, Udruga invalida rada grada Siska, Udruga za terapijsko jahanje KAS, GI Moj grad Sisak – rujan 2018.-obilježavanje Europskog tjedna mobilnosti i nagrada za Univerzalni dizajn

Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva na području RH – Savjetovanje, informiranje, educiranje i vođenje radionica za predstavnike organizacija civilnog društva i druge aktivne građane s područja osnivanja i upravljanja udrugom, financija udruga, javljanja na natječaje i pripreme projektnih prijedloga, upravljanje volonterima, prikupljanje sredstava, izrada proračuna...

Razvijanje partnerstva kroz zajedničke projekte: gradovi Sisak, Petrinja i Novska, Sisačko-moslavačka županija, Centar za socijalnu skrb, Hrvatski zavod za zapošljavanje, škole, vrtići

STRATEŠKI CILJ :

Unaprjedenje ljudskih prava i podrška u ostvarivanju prava osoba s invaliditetom

SPECIFIČNI CILJ

Senzibilizacija zajednice, donositelja odluka i drugih dionika o politici jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom

- pružanje aktivnosti informiranja u obliku direktnog rada sa strankama iz područja socijalne skrbi, mirovinskog i zdravstvenog osiguranja te ostalih povlastica sukladno zakonu u Novskoj, Glini, Sisku i Petrinji
- periodična organizacija javnih događanja, tribina, okruglih stolova radi senzibilizacije zajednice na području županije i šire
- obilježavanje važnih datuma vezanih uz politiku jednakih mogućnosti osoba s invaliditetom
- organizacija javnih akcija upozoravanja na postojeće arhitektonske barijere te potrebe za prilagodbom javnih ustanova na području županije za osobe s invaliditetom
- Periodično sudjelovati u konzultativnim procesima i surađivati s svim relevantnim akterima na području Sisačko – moslavačke županije, i na nacionalnoj razini (razna Povjerenstva, radne skupine, rad u Savezima i lagu)
- Promicanje zapošljavanja osoba s invaliditetom, planiranje i provođenje programa koji potiču zapošljavanje OSI kroz model socijalnog poduzetništva, samozapošljavanja ili zapošljavanjem kod poslodavaca (*Promocija socijalnog poduzetništva kao prihvatljivog radnog organiziranja osoba s invaliditetom, Promocija samozapošljavanja kao jednog oblika poduzetništva.*)

STRATEŠKI CILJ :

Centar za boravak i neovisno življenje i osoba s invaliditetom – INKLUZIVNA FARMA

Projektna ideja (UOSI SMŽ i partner Udruga Zeleno zlato) - odnosi se na educiranje i integraciju osoba s invaliditetom (OSI) te nove mogućnosti njihova zapošljavanja i približavanja tržištu rada. Projektom se provodi pilot program za nastanak socijalne farme u ruralnom području (*naselje Mala Gorica*) koja će uključivati pripadnike marginaliziranih skupina. Organiziranjem inkluzivnog volontiranja i suradnjom s različitim dionicima, projektom se unapređuje život zajednice, razvijaju socijalne usluge, otvaraju mogućnosti novih radnih mjesta, smanjuje nezaposlenost, rizik od siromaštva i rizik od socijalne isključenosti za OSI i druge ugrožene skupine.

Riječ je neformalnim oblicima obrazovanja i jačanja osobnih kompetencija - ciljna skupina će proći edukacije o mekim vještinama – npr. prepoznavanju, uzgoju, branju i obradi namirnica, uzgoje nekih manje zahtjevnih životinjskih vrsta, učenja rada s glinom koja ima i terapijski i senzorni učinak te oblikovanje jednostavnijih uporabnih predmeta za razvoj poduzetništva i samo-održivosti farme, tkanja na tradicionalnom tkalačkom stanu te izradi tradicionalnih proizvoda, šivanje, obrada metala-kovačica i slično

Sadržaj:

razvoj socijalnog poduzetništva

pružanje socijalnih usluga – poludnevni/dnevni boravak kroz organizirane programe i sadržaje povremenih, privremenih i dugotrajni smještaj osoba s invaliditetom

Apliciranje na europske projekte i Intervencijski plan – humanitarne akcije, donacije,crowfeunding

STRATEŠKI CILJ

Jačanje kapaciteta Udruge, promicanje volonterstva, rad s članovima i razvoj specifičnih znanja i vještina pojedinih članova Udruge i servisiranje usluga za članove Udruge

- uvodenje standarda kvalitete socijalnih usluga – Zaštita na radu.mreža pružatelja usluga
- stručno usavršavanje i edukacija zaposlenika
- jačanje upravne razine Udruge kroz edukacije
- zapošljavanje novih stručnih djelatnika – za mrežu predviđen logoped,edukacijski rehabilitator i fizioterapeut
- zapošljavanje OSI kroz mjere javnih radova
- **Aktivnost** Promicati volonterstvo i dobrovoljan rad
dobivanje akreditacije za EVS volontere
razvijati nove volonterske programe
Unaprijedivati postojeće
nagrađivati volontere
uključivanje novih članova i vanjskih suradnika u aktivnosti koje udruga provodi.
širenje mreže volontera

2. CILJEVI PROGRAMA

a) Dugoročni ciljevi:

Poboljšati kvalitetu života i socijalnu uključenost osoba s invaliditetom i djece s poteškoćama u razvoju. Razviti socijalne usluge i izvaninstitucionalne oblike skrbi za osobe s invaliditetom, djecu i mlade s teškoćama u razvoju u Sisačko-moslavačkoj županiji

b) Kratkoročni ciljevi:

b) Kratkoročni ciljevi:

Olakšati integraciju djece-budućih školskih obveznika u redovan odgojno- obrazovni sustav, te odraslih članova Udruge u užu i širu društvenu zajednicu. Također nam je cilj i unapređenje komunikacijskih vještina, emocionalno osnaživanje, socijalna i duhovna podrška, uz jačanje prilagodbenih kapaciteta, promocija i poticanje izvaninstitucionalnih oblika skrbi za osobe s invaliditetom, društvena integracija osoba s invaliditetom, podrška osnivanju roditeljskih akcijskih grupa kao oblika djelovanja civilnog društva u zajednici sa svrhom lobiranja za prava i interes OSI.

3. KORISNICI

a) Izravni korisnici (broj i struktura):

Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije zaključno s 30.09.2017. godine ima 271 upisanog člana:

DOB:

DO 3   8 članova

OD 4 DO 7   36 člana

OD 8 DO 14   41 član

OD 15 DO 21   33 člana   (118 ČLANOVA DO 21 GODINE)

OD 22 DO 30   22 člana

OD 30+   131 člana

Samo u ovoj godini upisali smo novih 27 članova od kojih su 25 djeca s teškoćama u razvoju i mlađi do 20 godina. (do 1.studenoga 2017.)

Djeca i mlađi s teškoćama u razvoju i invaliditetom – članovi udruge – uključeni i rehabilitacijske i radno-okupacijske individualne i grupne aktivnosti Udruge

Roditelji (članovi obitelji) djece s poteškoćama u razvoju – to su roditelji i najčešće bake i djedovi, braća ili sestre-odnosno uži članovi obitelji djece i mlađih koje smo gore spomenuli koje će biti uključeni u pružanje psihosocijalne podrške – individualno i grupno osnaživanje, sudjelovanje na edukativno-suportnim radionicama, te antistres programima – roditelji će kroz rad sa stručnim djelatnicima Udruge i volonterima dobiti uvid u pristup i najbolji način rada s djecom s teškoćama u razvoju te će biti pripremljeni i osnaženi za potrebne socijalne i komunikacijske vještine, te vještine socijalne facilitacije te će se bolje prepoznati i osvijestiti kako bi dalje efikasno koristili vlastite karakteristike, snage i potencijale – točnije dobit će potrebno osnaživanje za kvalitetniji i sadržajniji život te roditeljstvo

Odrasle osobe s intelektualnim teškoćama-invaliditetom – žene s invaliditetom - bit će uključeni u psihosocijalno osnaživanje, grupne i individualne psihoterapeutske razgovaranice, na motivacijskim susretima , poticat ćemo ih na javna zagovaranja i osnaživanje te uključivanje u projektne i programske aktivnosti poticanja neovisnog življenja (osobna asistencija i priprema i rehabilitacija za što samostalniji život) te na projekte samozapošljavanja i društvenog poduzetništva

Volonteri najčešće volonteri u Udrizi osoba s invaliditetom SMŽ dolaze iz grupe studenata, mlađih i nezaposlenih ljudi - oni sa stručnim djelatnicama udruge volontiraju u sadržajima zajedničkih projektnih aktivnosti (*UOSI SMŽ trenutno može ponuditi 7 volonterskih programa*)

	<p>Udruga osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije registrirani je organizator volontiranja pri Ministarstvu socijalne politike i mladih. Volonterski rad u Udrizi odvija se prema uputama i smjernicama Zakona o volonterstvu, a za svakog volontera Udruga tiska i ispunjava volontersku knjižicu u koje se redovito upisuju sati volontiranja, osobni karton svakog volontera, preslik njegove osobne iskaznice te potpisani Ugovor o volontiranju..(Udruga ima 55 registriranih volontera)</p> <p><u>Zaposlenici</u> – stručno i administrativno osoblje – UOSI SMŽ će i dalje poticati stručna usavršavanja i edukacije zaposlenika s ciljem jačanja osobnih kompetencija ali i ukupnih kapaciteta Udruge. Sufinanciranje edukacija bit će u skladu s finansijskim mogućnostima Udruge uz prethodno odobrenje Upravnog odbora (udruga ima 7 zaposlenika od kojih je 5 stručni kadar – radni terapeuti, senzorni terapeut, dipl.učiteljica, fizioterapeut)</p>
	<p>b) Neizravni korisnici (broj i struktura):</p> <p><u>Predškolske i školske odgojne i obrazovne ustanove</u> – stručni djelatnici i zaposlenici vrtića i škola u Petrinji, H.Kostajnici, Sisku i drugim gradovima po potrebi koji se u svom radu susreću s djecom s razvojnim teškoćama bit će uključeni u edukativne i suportne radionice s temama i ciljem da ih informiramo i dodatno osnažimo o najboljim načinima pristupa u radu i metodama poučavanja djece i mladih s teškoćama i invaliditetom,</p> <p><u>Centri za socijalnu skrb</u> – 6 Centara socijalne skrbi (Petrinja, Sisak, Novska, Glina, H.Kostajnica i Dvor) informirat ćemo o programskim aktivnostima te pozvati na suradnju da informiraju roditelje i obitelji kojima treba psihosocijalna podrška a nisu članovi Udruge na aktivnosti i njihovo vrijeme provedbe koje nudimo</p> <p><u>Regionalna i lokalna uprava i samouprava</u> – 4 jedinice lokalne Uprave s kojima surađujemo (Petrinja, Sisak, Glina i Novska) i 1 jedinica regionalne samouprave (Sisačko-moslavačka županija) – udruga se sufinancira iz njihovih proračuna bit će informirani i pozivani na sve aktivnosti programa koje će biti otvorenog tipa – edukativno-suportne radionice.</p> <p><u>Udruge i građanske inicijative</u> –UOSI SMŽ kroz Sporazum o suradnji s pet OCD iz Grada Siska, Platformu 53 s petrinjskim OCD, te nacionalno kroz Savez OSIce surađuje s brojnim Udrugama kako kroz partnerstva u projektima, tako i razvijanje međusobne suradnje, razmjene informacija, edukaciju, osnaživanje....</p> <p><u>Opća populacija građana</u> – putem medija i društvenih mreža te web stranice Udruga bit će informirani o ovom programu, pozivani na otvorene sadržaje tipa edukativno suportnih radionica a dodatno će biti i osviješteni o problemima roditeljstva u obiteljima djece s teškoćama u razvoju i senzibilizirani i educirani u vezi socijalizacije i društvene uključenosti osoba s invaliditetom</p>
4.	ANALIZA PROBLEMA

Rad Udruge osoba s invaliditetom SMŽ temelji se na sprječavanju institucionalizacije, omogućavanju socijalne uključenosti i jednakih mogućnosti djeci s teškoćama i osobama s invaliditetom direktno, a uporiše nalazi u strateškim dokumentima RH kao UN Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom, Nacionalni plan aktivnosti za prava i interes djece, Nacionalna strategija izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom

UOSI SMŽ je svojim djelovanjem najviše utjecala razvoju dopunskih i alternativnih socijalnih usluga usmjerenih djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom kroz veću dostupnost i proširenje postojećih usluga koje nudi javni sektor u Sisačko-moslavačkoj županiji. To je u skladu i s reformskim ciljevima Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi te Strategijom razvoja sustava socijalne skrbi u kojoj se naglašava uloga nevladinih organizacija kao pružatelja usluga u zajednici. U okviru važećeg Zakona o socijalnoj skrbi te provedbenih akata, predviđene su usluge psihosocijalne rehabilitacije, logoterapije, pomoć u integraciji u redovne odgojno-obrazovne ustanove te druge usluge koje podižu kapacitete korisnika za samostalan život u zajednici, a u novom Zakonu o socijalnoj skrbi, naglasak je upravo na uslugama u zajednici, a manje u ustanovama.

TERITORIJALNO DJELOVANJE ZA PRUŽANJE USLUGA I INDEKS RAZVIJENOSTI

Sisačko-moslavačka županija smještena je u južnom dijelu središnjeg dijela Republike Hrvatske na području gdje se dotiču Panonska i Gorska Hrvatska. Obuhvaća Posavinu, Banovinu, Moslavинu te dijelove Korduna i Slavonije.

Administrativno je organizirana kroz 7 gradova (Sisak, Glina, Hrvatska Kostajnica, Kutina, Novska, Petrinja i Popovača) te 12 općina i 456 naselja. Naša udruga okuplja članove iz svih gradova osim Kutine obzirom da tamo djeluje OSI Kutina. Sjedište udruge je u Petrinji a imamo izdvojene uredе u Novskoj, Glini te prostor u Sisku koji je ujedno i administrativno, političko, gospodarsko i kulturno središte županije

Prema indeksu razvijenosti Sisačko-moslavačka županija uvrštena je u I. skupinu jedinica područne (regionalne) samouprave čija je vrijednost indeksa razvijenosti manja od 75 posto prosjeka republike Hrvatske. Konkretno, indeks za SMŽ iznosi 48,50 od kojih su gradovi iz kojih većinom dolaze naše članovi u skupini s indeksom razvijenosti manjim od 50% odnosno između 50 i 75 posto.

Sisačko-moslavačka županija prema BDP-u po stanovniku spada u donji dio ljestvice svih hrvatskih županija.

Ratnim razaranjima bilo je zahvaćeno više od pola teritorija Sisačko-moslavačke županije a posljedice ratnih razaranja su nažalost još i danas vidljive, kao i velika količina još uvijek nerazminiranog područja (posebno oko Petrinje)

DEMOGRAFSKA KRETANJA I NEZAPOSLENOST

Ukupno demografsko kretanje županije izrazito je negativno. Npr. u odnosu na popis iz 2001. i 2011. godine bilježi se pad u broju stanovnika za 7,5 posto – odnosno sa 185.387 na 172.439 stanovnika). Demografskoj lošoj slici županije pridonosi i gustoća naseljenosti gdje su velike razlike u ruralnim dijelovima u negativnom smislu. U desetogodišnjem razdoblju između dva popisa stanovništva (2001. i 2011.) smanjio se broj obitelji i broj djece u županiji, samo iz naše Udruge 5 obitelji u kojoj su djeca s teškoćama u razvoju otišlo je u inozemstvo. Sisačko-moslavačka županija nalazi se u 4 demografski najugroženije županije u Republici Hrvatskoj.

U županiji poseban izazov i problem predstavlja velika nezaposlenost u kojoj je i veliki udio nezaposlenih osoba s invaliditetom. (krajem srpnja 2017 12 603 nezaposlenih od kojih su 450 osobe s invaliditetom.

ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB

Mreža zdravstvenih ustanova na području Sisačko-moslavačke županije koji nude djelomične i nedostatne rehabilitacijske usluge (radna terapija, fizioterapija, logoped, neuropedijatar, neurofizijatar) uključuju Opću bolnicu dr. Ivo Pedisić u Sisku i Lječilište Topusko, ali osim što su nedostatne one nisu jednako dostupne svom stanovništvu županije jer ono koje živi u ruralnim krajevima nema istu kvalitetu usluge kao u urbanim središtima niti imaju povoljnju prometnu povezanost.

Usluga patronažne skrbi i zdravstvene njegе u kući nije također svuda regionalno ravnomjerno raspoređena i broj sestara za patronažnu skrb je u granicama standarda i normativa predviđenog Pravilnikom.

Na području županije djeluje Obiteljski centar ali nije usmjeren na rad s djecom s teškoćama u razvoju

ZAKONSKI I STRATEŠKI OKVIRI ZA PRUŽANJE SOCIJALNIH USLUGA U SISAČKO-MOSLAVAČKOJ ŽUPANIJI

Plan razvoja socijalnih usluga u Sisačko-moslavačkoj županiji za razdoblje 2015.-2020. godine orijentacijski je na lokalnoj razini i glavni strateški dokument iz područja socijalne skrbi o najugroženijima kojim se razvija i strateški unaprijeđuje rad Udruge osoba s invaliditetom Sisačko-moslavačke županije.

Ulaskom u Europsku Uniju ušli smo i u kompleksni te zahtjevni proces deinstitucionalizacije usluga u području socijalne skrbi. Zadaća Županije jest i provođenje direktiva Europske unije u izgradnji efikasnog civilnog društva. Potrebno je ne samo razviti nove oblike deinstitucionalne skrbi za potrebite, nego unaprijediti i razviti institucionalni odnos prema udrugama. Na županiji leži odgovornost za poticanje suradnje s udrugama, te podrška i vrednovanje naših programa i projekata. Potiče se i nadzire razvoj mreže socijalnih usluga od strane udruga civilnog društva kao kvalitetnijih i jeftinijih pružatelja.

PRIOROTET 1: Razvoj održivih, inovativnih, deinstitucionaliziranih i ciljanih socijalnih usluga za sve ranjive skupine u Sisačko-moslavačkoj županiji

Operativni cilj 1.6.: Razviti cijelovite i održive programe rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju te sustav podrške u obrazovanju djece s teškoćama u razvoju.

Usluge rane intervencije za djecu s teškoćama u razvoju uključuju terapiju logopeda, fizioterapiju, radnu terapiju, patronažu edukacijskog rehabilitatora, dječjeg psihologa, terapiju senzorne integracije i kineziterapiju.

PRIORITET 2: Unapređenje dostupnosti socijalnih usluga u svim dijelovima Sisačko-moslavačke Županije

Operativni cilj 2.2.: Podržati slabije razvijene dijelove županije u razvoju inovativnih, održivih socijalnih usluga za sve ranjive skupine kako bi se spriječila višestruka deprivacija dijela granana.

PRIORITET 3: Daljnji razvoj kapaciteta i umrežavanje pružatelja socijalnih usluga u Županiji

Operativni cilj 3.3.: Promicati održive modele financiranja uspješnih programa organizacija civilnog društva.

Operativni cilj 3.4.: Unaprijediti znanje i vještine stručnjaka u apliciranju na europske i domaće natječaje za projekte.

Operativni cilj 3.5.: Poticati razvoj volonterskih programa u zajednici.

Operativni cilj 3.6.: Unaprijediti znanje i vještine pružatelja socijalnih usluga u ustanovama socijalne skrbi i organizacijama civilnog društva, s posebnim naglaskom

na pružanje visoko-specijaliziranih i ciljanih usluga.

PREGLED I POTREBE SOCIJALNIH USLUGA ZA DJECU I MLADE S TUR I INVALIDITETOM U SMŽ

Prema dostupnim podacima (neke gradovi i općine ih nisu dostavile) u županiji ima 570 s ukupnom procjenom HZJZ za 2016. godinu 1500 djece s teškoćama u razvoju i invaliditetom.

Usluga dnevnog boravka pruža se odraslim osobama s invaliditetom te je izražena potreba za djecu i mlade s TUR (UOSI SMŽ rješenjem zadovoljava uvjete za njih 10).

Ne postoje mobilni timovi u SMŽ za integraciju osoba s invaliditetom i djecu s TUR u društvo. Pružatelji jedne od ključnih usluga rane intervencije i podrške logopeda, edukacijskog rehabilitatora i radnog terapeuta djeluju na području tek tri jedinice lokalne samouprave, a ona se pruža kroz organizacije civilnog društva koje nemaju kontinuirano i održivo financiranje te je usluga ovisna o projektnim ciklusima. Posebno je istaknuta potreba za logopedskom uslugom koju pruža jedan uzak krug specijaliziranih stručnjaka u Republici Hrvatskoj pa je ona gotovo potpuno nedostupna u izoliranim dijelovima županije. Na području svog djelovanja logopedsku uslugu osigurava SOS Dječje selo Lekenik, Opća bolnica i Lječilište Topusko što je nedovoljno.

Za djecu s teškoćama u razvoju kao osobito ranjivoj skupini nužno je osigurati trajnu brigu kroz ranu intervenciju, uključivanje u predškolske ustanove i u škole uz osiguravanje pomoćnika u nastavi. Kao primjer dobre prakse koji prepoznajemo u Županiji je osiguravanje pomoćnika u nastavi za učenike s teškoćama u razvoju, čime se toj ranjivoj skupini omogućuje ravnopravno uključivanje u praćenje nastave i savladavanju gradiva. Sredstva su za ovu namjenu osigurana većim dijelom iz EU fondova, ali i iz državnog i lokalnih proračuna kako bi se pokrile sve postojeće potrebe.

Djelatnice Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom boravile su dana 16.12.2015. u Sisku, kako bi se detaljnije upoznale sa stanjem u osiguravanju potrebnih usluga djeci s teškoćama u razvoju i osobama s invaliditetom. Tom prilikom održan je sastanak s predstavnicima jedinica lokalne i regionalne samouprave sa područja Sisačko-moslavačke županije, institucija i udruga za djecu s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom, radi dobivanja uvida u prilike u kojima žive obitelji djece i osoba s invaliditetom na području županije. Nakon sastanka napravljena je preporuka Ureda pravobraniteljice za osobe s invaliditetom.

Zaključak preporuke je da svi gradovi na području Sisačko-moslavačke županije, kao i Županije, trebaju učiniti sve kako bi se stvorile mogućnosti da niti jedno dijete s teškoćama u razvoju ne bude onemogućeno u ostvarivanju prava na zdravlje, inkluzivno obrazovanje i rehabilitaciju na području na kojem žive.

TRENUTNO STANJE U ŽUPANIJI

Postojeći tim u Lječilištu Topusko: liječnik spec.fizijatar, fizioterapeut, radni terapeut i logoped Nedostaje :psiholog, socijalni radnik, edukacijski rehabilitator

Suradni stručnjaci : ginekolozi, neonatolozi (OB), patronažne sestre (DZ), pedijatri (DZ; OB),

Udruga osoba s invaliditetom SMŽ (Mala kuća i Soba čuda) radni terapeut, senzorni terapeut, dipl.učitelj-program Male škole, odmor od skrbi/boravak, osobni asistenti, kreativne radionice i igraonice

Društvo naša djeca Sisak : fitnes za bebe – 3-4 mj dr Persoglia, obučen pas terapeut

Udruga OSI Kutina – individualni logopedski tretman (30 korisnika tjedno), radni terapeut, kreativne radionice i igraonice

Udruga OSI Sisak– patronaža rehabilitator u kući (Jelena Miodrag), osobni asistenti, kreativne radionice i igraonice

5. ZAKLJUČAK

Opći cilj svih aktivnosti UOSI SMŽ u 2018. godini je prevencija institucionalizacije djece s teškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom i to kontinuiranim razvojem i inovativnom ponudom socijalnih usluga u Sisačko-moslavačkoj županiji

Sve opisane aktivnosti doprinose decentralizaciji psihosocijalnih usluga – jačanju socijalnih usluga na lokalnom i regionalnom nivou; psihosocijalnom osnaživanju i djece i članova obitelji; osoba s invaliditetom te povećanoj zaposlenosti stručnjaka s lokalnog područja – osposobljeni su i formirani multidisciplinarni timovi u životnoj sredini korisnika socijalnih Usluga; obitelji-članovi Udruge i korisnici usluga upoznati su i ojačani sa suvremenim metodama postupanja i rehabilitacije.

6. Prilozi ovom programu rada su Operativni plan za 2018. i Financijski plan za 2018.

U Petrinji, 4.studeni 2017.

Program izradila: Aleksandra Milković, dipl.nov.

Izvršna direktorica UOSI SMŽ i voditeljica projekta